

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Valsts valodas centrs

Rīgā, Datums skatāms laika zīmogā

Akcijas

“LATVIJAS MEDIJU VALODAS BALVA” NOLIKUMS

I. Akcijas mērķis

- 1.1. Akcijas “Latvijas mediju valodas balva” (turpmāk – akcija) mērķis ir noteikt, izvērtēt un apbalvot elektronisko plašsaziņas līdzekļu raidījumu vadītājus, kuri lieto kvalitatīvu latviešu valodu, kā arī periodiskās preses izdevumus un interneta ziņu portālus, kuros lietota kvalitatīva latviešu valoda.
- 1.2. Akcijas norises laiks ir no 2023. līdz 2024. gadam šādos posmos:
 - 1.2.1. Akcijas dalībnieku pieteikšana no 2023. gada 15. oktobra līdz 2024. gada 14. janvārim.
 - 1.2.2. Akcijas dalībnieku vērtēšana no 2024. gada 15. janvāra līdz 2024. gada 15. februārim.
 - 1.2.3. Akcijas noslēgums 2024. gadā, bet ne vēlāk kā divus mēnešus pēc dalībnieku vērtēšanas beigām.
- 1.3. Informācija par akcijas norisi tiks publicēta Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk arī – NEPLP) tīmekļvietnē www.neplp.lv un NEPLP sociālo tīklu kontos, Valsts valodas centra (turpmāk arī – VVC) tīmekļvietnē www.vvc.gov.lv un VVC sociālo tīklu kontos.

II. Akcijas rīkotāji

2. Akciju rīko Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome un Valsts valodas centrs. Akciju atbalsta sadarbības partneri uz memoranda pamata.

III. Akcijas dalībnieki un to pieteikšanās kārtība

- 3.1. Akcija paredzēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētiem komersantiem, kā arī biedrībām un nodibinājumiem: elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas raida televīzijas un radio programmas latviešu valodā, sniedz audiovizuālu pakalpojumu pēc pieprasījuma sniedzējiem (turpmāk – PPP), kā arī interneta ziņu portāliem un visai periodiskajai presei latviešu valodā.
- 3.2. Par akcijas dalībnieku var būt elektroniskā plašsaziņas līdzekļa, kas raida televīzijas un radio programmas latviešu valodā, raidījuma vadītājs, PPP raidījuma vadītājs, kā arī jebkurš Latvijas Republikas periodiskās preses izdevums vai interneta ziņu portāls.
- 3.3. Akcijā nedrīkst piedalīties pašvaldību informatīvie izdevumi un valsts pārvaldes iestāžu un pašvaldību interneta vietnes.
- 3.4. Akcijas dalībniekus var pieteikt:
 - 3.4.1. Fiziskas un juridiskas personas, kas ir attiecīgā plašsaziņas līdzekļa lasītāji, skatītāji vai klausītāji.
 - 3.4.2. Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, izvirzot balvai savu raidījumu vadītājus.
 - 3.4.3. Periodiskās preses un interneta ziņu portālu pārstāvji.
- 3.5. Akcijas dalībnieka nosaukumu un kontaktinformāciju šī nolikuma 3.4. punktā minētās personas iesniedz:
 - 3.5.1. ja akcijas dalībnieks ir interneta ziņu portāls vai periodiskās preses izdevums – pieteikumu ar norādi “Pieteikums dalībai akcijā “Latvijas mediju valodas balva”” nosūta VVC uz e-pastu pasts@vvc.gov.lv vai pa pastu uz adresi Raiņa bulvārī 15, Rīgā, LV-1050;
 - 3.5.2. ja akcijas dalībnieks ir elektroniskā plašsaziņas līdzekļa raidījuma vadītājs – pieteikumu ar norādi “Pieteikums dalībai akcijā “Latvijas mediju valodas balva”” nosūta NEPLP uz e-pastu konkursi@neplp.lv.
- 3.6. Dalība akcijā ir brīvprātīga.
- 3.7. Pēc pieteikuma saņemšanas VVC vai NEPLP e-pastā sazināsies ar attiecīgo raidījuma vadītāju, laikrakstu vai interneta ziņu portālu, informējot par pieteikumu un lūdzot divu nedēļu laikā sniegt piekrišanu dalībai akcijā.
- 3.8. Ja preses izdevuma izdevējs piekrīt dalībai akcijā, tas piegādā VVC vismaz četrus secīgus sava izdevuma numurus no attiecīgā gada. Izdevumi, kas iznāk retāk nekā reizi mēnesī, abonē vai piegādā VVC vismaz divus secīgus sava izdevuma numurus no attiecīgā gada.
- 3.9. Ja interneta ziņu portāla īpašnieks piekrīt dalībai akcijā, tas izvērtēšanas laikā nodrošina VVC piekļuvi interneta ziņu portāla saturam, kas portālā publiskots attiecīgajā gadā, tai skaitā maksas saturam. Ja portālā ir specializētas sadaļas ar atsevišķu tīmekļa vietni, portāla īpašnieks var izvēlēties dalībai akcijā virzīt tikai portāla galveno sadaļu, par to informējot VVC.
- 3.10. Ja elektroniskā plašsaziņas līdzekļa raidījuma vadītājs piekrīt dalībai akcijā, tas izvērtēšanas laikā nodrošina NEPLP piekļuvi konkrētajam satura vienībām raidījumu serverī.

IV. Akcijas dalībnieku izvērtēšana un uzvarētāju noteikšana

- 4.1. Akcijas rezultātus izvērtē un uzvarētājus nosaka akcijas rīkotāju noteikta ekspertu komisija (turpmāk – komisija).
- 4.2. Komisiju veido nepāra skaits komisijas locekļu un tā ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vairāk nekā puse no komisijas locekļiem.
- 4.3. Komisijas sastāvā ietilpst ne vairāk kā četri pārstāvji no katra rīkotāja un ne vairāk kā divi pārstāvji no katra sadarbības partnera.
- 4.4. Akcijas uzvarētāji tiek noteikti komisijas sēdē, kurā balso par iesniegtajām satura vienībām un/vai raidījumu vadītājiem, izdevumiem un interneta ziņu portāliem, kas iepriekš izvērtēti atbilstoši vērtēšanas anketai (pielikums Nr. 1).
- 4.5. Tiek noteikti ne vairāk kā trīs akcijas laureāti katrā no šādām kategorijām:
 - 4.5.1. Laikraksti.
 - 4.5.2. Žurnāli.
 - 4.5.3. Interneta ziņu portāli.
 - 4.5.4. Televīzijas raidījumu vadītāji.
 - 4.5.5. Radio raidījumu vadītāji.
 - 4.5.6. Audiovizuālo pakalpojumu pēc pieprasījuma raidījumu vadītāji.
- 4.6. Katrā kategorijā laureāti pēc to vērtējuma tiek iedalīti trīs pakāpēs no augstākās uz zemāko, attiecīgi I, II un III pakāpē.
- 4.7. Komisija ir tiesīga katrā no kategorijām noteikt ne vairāk kā divus veicināšanas balvu saņēmējus.
- 4.8. Akcijā tiek vērtēti visi dalībnieki, bet publiskots tiek tikai uzvarētāju un veicināšanas balvu saņēmēju saraksts. Pēc akcijas noslēguma visiem akcijas dalībniekiem tiek nodrošināta pieeja komisijas ekspertu secinājumu apkopojumam, kā arī katram dalībniekam ir tiesības lūgt NEPLP vai VVC nodrošināt individuālu konsultāciju ar ekspertu komisijas locekļiem par ieteikumiem latviešu valodas kvalitātes uzlabošanai.

V. Akcijas uzvarētāju apbalvošana un publicitāte

- 5.1. Akcijas noslēguma pasākumā akcijas laureātiem pasniedz balvas, atzinības rakstus un kvalitātes zīmes, savukārt veicināšanas balvu ieguvējiem pasniedz atzinības rakstus.
- 5.2. Sadarbības partneri ir tiesīgi piešķirt vienu simpātiju balvu vienam akcijas dalībniekam.
- 5.3. Akcijas uzvarētājs ir tiesīgs uz sava izdevuma vāka, interneta ziņu portālā, televīzijas vai radio programmā vai PPP sniegšanas platformā izvietot kvalitātes apliecinājumu par iegūto godalgu.

Akcijas "Latvijas mediju valodas balva" vērtēšanas anketa

I. Vispārīgie nosacījumi

- 1.1. Katru akcijas dalībnieka pieteikto elektroniskā plašsaziņas līdzekļa, PPP raidījuma vadītāju, preses izdevumu vai interneta ziņu portālu novērtē vismaz divi eksperti. Ja ekspertu vērtējums būtiski atšķiras, izšķirošs ir komisijas balsojums.
- 1.2. Eksperti **izvērtē** pieteiktā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa raidījuma vadītāja, preses izdevuma vai interneta ziņu portāla latviešu valodas atbilstību gramatikas normām, žanra un stila prasībām.
- 1.3. Eksperti **nevērtē** elektroniskā plašsaziņas līdzekļa satura vienību, preses izdevuma vai interneta ziņu portāla poligrāfisko kvalitāti, iekārtojumu, noformējumu u. c. tehniskos aspektus.
- 1.4. Attiecīgā periodiskā izdevuma **izvērtējumā iekļauj**:
 - 1.4.1. informācijas pieteikumus (laikrakstiem – 1. lappuse, žurnāliem – 1. vāks un 2.–3. lappuse);
 - 1.4.2. rakstu virsrakstus un ilustratīvā materiāla parakstus;
 - 1.4.3. rakstu pamattekstus (ziņas, analītiski raksti, redakcijas komentāri).
- 1.5. Attiecīgā interneta ziņu portāla **izvērtējumā iekļauj**:
 - 1.5.1. rakstu virsrakstus un ilustratīvā materiāla parakstus;
 - 1.5.2. rakstu pamattekstus (ziņas, analītiski raksti, redakcijas komentāri).
- 1.6. Attiecīgā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa raidījuma vadītāja vērtējumā iekļauj:
 - 1.6.1. valodas atbilstību latviešu literārās valodas normām;
 - 1.6.2. titru un citas rakstveida informācijas vērtējumu sniedz vērtējuma beigās kā komentāru.
- 1.7. **Izvērtējumā neiekļauj** lasītāju komentārus, reklāmas, fotoattēlus un tml. ilustratīvus materiālus, kā arī specifiskus tekstus (karikatūras, horoskopus, krustvārdu mīklas, televīzijas un radio programmas, paralēlo informāciju, kas neattiecas uz attiecīgo raidījumu u.c.).

II. Preses izdevumu vērtēšanas kritēriji

- 2.1. Katru pieteikto preses izdevumu novērtē atbilstoši kritēriju tabulai. Ikvienam vērtējuma objektam (2. aile), piešķir atbilstošu novērtējumu (4. aile), izmantojot vērtējuma skalā (3. aile) paredzēto gradāciju. Piešķirto novērtējumu reizina ar īpatsvaru (5. aile), rezultātā iegūstot kopvērtējumu. Vērtējuma objektu kopvērtējumus summē, iegūstot attiecīgā preses izdevuma kopējo novērtējumu.

Nr. p. k.	Vērtējuma objekts	Vērtējuma skala	Novērtējums	Īpatsvars
1.	Informācijas pieteikumi	Labi – informācija pieteikta saistošā, intriģējošā veidā	+1	15 %

		Neitrāli – informācija pieteikta neitrālā veidā	0	
		Slikti – pieteiktā informācija neraisa interesi	-1	
2.	Rakstu virsraksti / attēlu paraksti	Labi – virsraksts / attēlu paraksti precīzi, atklāj raksta saturu	+1	25 %
		Viduvēji – neitrāls virsraksts / attēlu paraksti	0	
		Slikti – virsraksts / attēlu paraksti ir pārprotami, maldina par raksta saturu	-1	
3.	Pamatteksti	Izcili – radoši veidots teksts ar novatorisku pieeju, pārliecinošs mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu lietojums	+3	40 %
		Ļoti labi – ļoti viegli uztverams, radoši veidots teksts	+2	
		Labi – viegli uztverams teksts, labs stils	+1	
		Viduvēji – neitrāls teksts bez valodas kļūdām	0	
		Vidēji slikti – tekstā ir valodas kļūdas, neatbilstošs stils	-1	
		Slikti – biežas, sistēmiskas valodas kļūdas	-2	
		Ļoti slikti – kļūdu daudzums vietām neļauj uztvert teksta jēgu	-3	

III. Interneta ziņu portālu vērtēšanas kritēriji

3.1. Katru pieteikto interneta ziņu portālu novērtē atbilstoši kritēriju tabulai. Ikvienam vērtējuma objektam (2. aile), piešķir atbilstošu novērtējumu (4. aile), izmantojot vērtējuma skalā (3. aile) paredzēto gradāciju. Piešķirto novērtējumu reizina ar īpatsvaru (5. aile), rezultātā iegūstot kopvērtējumu. Vērtējuma objektu kopvērtējumus summē, iegūstot attiecīgā interneta ziņu portāla kopējo novērtējumu.

Nr. p. k.	Vērtējuma objekts	Vērtējuma skala	Novērtējums	Īpat-svars
1.	Rakstu virsraksti / attēlu paraksti	Labi – virsraksts / attēlu paraksti precīzi, atklāj raksta saturu	+1	40 %
		Viduvēji – neitrāls virsraksts / attēlu paraksti	0	
		Slikti – virsraksts / attēlu paraksti ir pārprotami, maldina par raksta saturu	-1	
2.	Pamatteksti	Izcili – radoši veidots teksts ar novatorisku pieeju, pārliecinošs mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu lietojums	+3	60 %
		Ļoti labi – ļoti viegli uztverams, radoši veidots teksts	+2	

		Labi – viegli uztverams teksts, labs stils	+1	
		Viduvēji – neitrāls teksts bez valodas kļūdām	0	
		Vidēji slikti – tekstā ir valodas kļūdas, neatbilstošs stils	-1	
		Slikti – biežas, sistēmiskas valodas kļūdas	-2	
		Ļoti slikti – kļūdu daudzums vietām neļauj uztvert teksta jēgu	-3	

IV. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu raidījumu vadītāju vērtēšanas kritēriji

4.1. Katras balvai pieteiktās satura vienības, satura veidotāja vai vadītāja valodas lietojuma kvalitāti novērtē atbilstoši kritēriju tabulai. Ikvienam vērtējuma objektam piešķir atbilstošu novērtējumu, izmantojot vērtējuma skalā paredzēto gradāciju. Piešķirto novērtējumu reizina ar īpatsvaru, rezultātā iegūstot kopvērtējumu. Vērtējuma objektu kopvērtējumus summē, iegūstot attiecīgā satura vienību, satura veidotāju un/vai vadītāju kopējo novērtējumu.

Nr. p. k.	Vērtējuma kritērijs	Vērtējuma skala	Vērtējums punktos	Īpatsvars
1.	Raidījuma vadītāja valodas kultūra	Izcili – bagāta, krāsaina valoda, intonatīvi bagāta runa, pārlicinošs mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu lietojums, precīzi izvēlēti un lietoti vārdi.	3	30 %
		Labi – viegli uztverama runa, pietiekami bagāts vārdu krājums, precīza izruna un intonācijas.	2	
		Neitrāli – vienkārīga runa bez īpašiem izteiksmes līdzekļiem, ir atsevišķas stila kļūdas.	1	
		Slikti – ierobežots vārdu krājums, vairākas stila kļūdas, vienkārīgi teikumi.	-2	
		Ļoti slikti – nepietiekams vārdu krājums domas izteikšanai, daudz stila kļūdu, grūti uztverama runa.	-3	
2.	Raidījuma vadītāja gramatikas zināšanas runā	Izcili – teikumi plaši un pareizi veidoti, nav izrunas vai stila kļūdu, termini lietoti pamatoti un precīzi.	4	40 %
		Labi – pareizi veidoti teikumi, nav izteiktu kļūdu vārdu izrunā un terminu lietojumā.	2	
		Viduvēji – vienkāršas teikumu konstrukcijas un epizodiskas kļūdas vārdu izrunā un/vai terminu un svešvārdu lietojumā.	0	
		Slikti – īsi, pavirši veidoti teikumi, regulāras stila un izrunas kļūdas.	-2	
		Ļoti slikti – teikumu struktūra un kļūdu daudzums vietām neļauj uztvert saturu.	-4	
3.	Raidījuma	Labi – izteismīga, niansēta runa,	2	30 %

vadītāja oratora prasmes	prasmīgi izmantotas pauzes, skaidrs, loģisks un pārliecinošs vēstījums. Meistarīgi izmantoti iederīgi neverbālie izteiksmes līdzekļi.		
	Neitrāli – neitrāla runa bez verbāliem un neverbāliem izteiksmes līdzekļiem.	0	
	Slikti – vāji strukturēta, haotiska un nepārliecinoša runa, izteiksmes veids apgrūtina uztvert saturu.	-2	

V. Vērtēšanas kritēriju skaidrojums

- 5.1. **Valodas kultūra** – runātāja literārās valodas normu zināšanas un prasme tās izmantot mutvārdos, ievērojot izrunas un vārdu lietojuma likumības. Valodas kultūra ir saistīta arī ar prasmi izmantot izteiksmīgus valodas līdzekļus un ar runātāja valodas bagātību. Vērtējumā ietilpst arī tādi aspekti kā, piemēram, liekvārdība, parazītvārdu, žargona lietojums u.c.
- 5.2. **Gramatika** (morfoloģijas un sintakses normas) – runātāja lietoto vārdu nozīmju un morfoloģisko formu pareizība, kā arī vārdu saistījuma un teikumu uzbūves, kā arī citu sintakses pamatprincipu ievērošana un pareizība.
- 5.3. **Oratora prasmes** – publiskās runas un prezentācijas prasmes, kā arī attieksme pret sarunas biedru vai mērķauditoriju. Tiek ņemts vērā tas, vai doma ir izteikta mērķtiecīgi, saprotami, skaidri un strukturēti, vai ir izvēlēts piemērots balss tembrs un skaļums. Uzmanība tiek pievērsta arī neverbālajiem izteiksmes līdzekļiem – pauzēm, mīmikai, žestiem un pozām.

VI. Īpašie nosacījumi

- 6.1. Eksperti izvērtēšanai brīvi izvēlas attiecīgā preses izdevuma vai interneta ziņu portāla rakstu kopu (ne mazāk kā 4 rakstus) laika periodā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.
- 6.2. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu raidījumu vadītāju vērtēšanas nolūkos eksperti brīvi izvēlas attiecīgā raidījuma sēriju kopu (ne mazāk kā 4 raidījumus) laika periodā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.
- 6.3. Eksperti ir tiesīgi vērtējumā veikt īpašas piezīmes par jebkuru no kritērijiem, ja tie izpildīti oriģinālā vai sevišķi saistošā veidā.

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU